

Záznam

ze zasedání 152. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR,
konané dne 25. května 2020 prostřednictvím videokonference

Program:

1. **Materiály k projednání**
 - 1.1 **Aktuálně přijímaná opatření v souvislosti s dopady koronavirové krize a možnosti jejich rozšíření dle požadavků sociálních partnerů**
 - 1.2 **Valorizace zvláštního příplatku a příplatku za práci ve ztíženém pracovním prostředí**
 - 1.3 **Změny v pracovních týmech Rady hospodářské a sociální dohody ČR**
2. **Různé**

Průběh jednání

Jednání zahájil a řídil předseda vlády a předseda RHSD ČR Ing. Andrej Babiš (dále jen „předsedající“), který v úvodu přivítal účastníky a stručně představil program jednání.

Bod 1.1 Aktuálně přijímaná opatření v souvislosti s dopady koronavirové krize a možnosti jejich rozšíření dle požadavků sociálních partnerů

Prezident SP ČR Ing. Jaroslav Hanák ocenil ukončení nouzového stavu v ČR, upozornil však, že pro většinu podniků stav nouze nekončí a potýkají se s řadou problémů, mezi něž patří především snaha udržet pracovníky, s čímž pomáhá program Antivirus, vývoj v likviditě, kde pomáhají programy Covid, a rizika druhotné platební neschopnosti. Od minulého jednání se nepodařilo pokročit v otázce zprůchodnění hranic pro přeshraniční pracovníky, naopak pokrok nastal v přijetí hygienických pravidel pro výrobní podniky. Závěrem požádal o přijetí takových opatření, jež by umožnila konání veletrhů a jejich vyjmutí z režimu hromadných akcí.

Prezident KZPS ČR Jan Wiesner odkázal na materiál připravený KZPS ČR, jež je i podkladem pro dnešní jednání, s tím, že řada podnětů již byla vyřešena. Z ostatních bodů zmínil především odpuštění plateb sociálního pojištění, odložení plateb DPH za druhé a třetí čtvrtletí na čtvrtletí čtvrté, nebo nutnost dořešení problematiky příspěvku na zaměstnávání osob se zdravotním postižením v souvislosti s navýšením minimální mzdy. V současné situaci nelze zapomínat ani na řešení otázky sucha a kůrovcové kalamity, klíčová je také novela horního zákona a situace v Sokolovské uhelné. Vzhledem k dopadům ekonomických omezení na oblast cestovního ruchu je klíčové věnovat pozornost této oblasti, zejména prostřednictvím Akčního plánu na podporu cestovního ruchu.

Viceprezident SP ČR Mgr. Jan Rafaj, MBA ocenil dosažení rámcové shody nad parametry programu Antivirus C, upozornil však, že zaměstnavatelé by spíše než podporu v podobě prominutí plateb sociálního pojištění pro všechny malé podniky ocenili tuto formu podpory pro všechny podnikatele zasažené krizí, tedy pro všechny potřebné bez ohledu na velikost, například ve vazbě na pokles tržeb prokázaný na základě hlášení daně z přidané hodnoty. V navržené formě dojde k podpoře i těch podniků, které nebyly krizí nijak zasaženy, naopak se nedostane na větší podniky, které se snažily udržet nepřetržitou výrobu.

Viceprezident KZPS ČR JUDr. Rostislav Dvořák podpořil vystoupení viceprezidenta SP ČR s tím, že v rámci středních podniků byly zaznamenány pozitivní signály ve vztahu ke kurzarbeitu. Nejvíce zaměstnavatelů však bude potřebovat některou formu podpory až v průběhu následujících měsíců.

Viceprezident KZPS ČR Ing. Martin Pýcha poděkoval za zařazení zemědělců do programu Covid 3, přivítal by však užší spolupráci s hygienickými stanicemi, a to při vytváření hygienických plánů pro případ zasažení zemědělských podniků koronavirem i při vyčlenění zaměstnanců pro komunikaci s představiteli podniků. Poděkování patří také Ministerstvu zemědělství za snahu zprostředkovat

zaměstnance a brigádníky do zemědělství i z jiných sektorů ekonomiky. Pozornost musí být věnována i nepřímému dopadu do zemědělství prostřednictvím změny poptávky po potravinách.

Viceprezident KZPS ČR Ing. Zdeněk Osner, CSc. upozornil na nepříznivou kumulaci problémů v těžebním průmyslu zejména s ohledem na Zelenou dohodu EU a na situaci v podniku Sokolovská uhelná a vzhledem k možným dopadům na zaměstnanost podpořil žádost o výjimku ve vztahu k emisním povolenkám.

Prezident AK ČR Ing. Zdeněk Jandejsek, CSc. požádal o zvážení možného posílení státních hmotných rezerv o produkty z kategorie masa, sýrů a obilí.

Předseda ČKOS Josef Středula poděkoval za realizaci programů Antivirus, díky nimž nedošlo k masivnímu propouštění, aktuálně však podnikům chybí likvidita a nepomáhá ani v mnoha případech nevstřícný přístup bank, které se prozatím na pomoci soukromým subjektům nepodílejí. Jménem celé tripartity vyjádřil ocenění všem, kteří se na řešení koronavirové krize podíleli a nadále podílejí. Vláda by měla dále pokračovat v investiční aktivitě s cílem podpory spotřeby, tímto směrem by měly být zaměřeny i nové operační programy připravované v souvislosti s novým programovým obdobím. Kriticky se vyjádřil k návrhům na zrušení daně z nabytí nemovitosti, vynětí tzv. spropitného z daňové povinnosti a k možnosti zpětného uplatnění daňové ztráty (loss carry-back), jež by mohla přispět k transformaci ztrát na úroveň českých subjektů. Do budoucna je zejména zapotřebí připravit se na možnou druhou vlnu epidemie s větším zapojením českých podniků, zvýšit příspěvek v nezaměstnanosti a prodloužit podpůrnou dobu. Pokud jde o diskutovaný program Antivirus C, upozornil především na negativní dopady plánovaného odpuštění plateb na sociální pojištění na sociální a penzijní systém, který nesmí být z důvodu pomoci podnikům destabilizován. Potřebnou likviditu by podnikům měly dodat banky, nikoliv stát z prostředků na důchody. Závěrem podpořil požadavky zaměstnavatelů stran podniku Sokolovská uhelná a pořádání veletrhů.

Rovněž předseda ASO Bohumír Dufek ocenil kroky vlády a realizaci programů Covid a Antivirus s cílem podpory celospolečenské spotřeby. Pozornost je ale třeba věnovat zaměstnávání zahraničních pracovníků, kteří v množících se případech nahrazují české zaměstnance s cílem uspořít prostředky na mzdy. Nadále musí pokračovat podpora investic v dopravě i výstavbě bytů, aby došlo ke zvýšení stavební výroby. Důležité je také přijetí stimulačních opatření k zajištění pracovní síly při sezonních pracích v zemědělství.

Předsedkyně Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR Bc. Dagmar Žitníková poděkovala za přijetí dotačního titulu na podporu poskytovatelů sociálních služeb i za avizované navýšení plateb za pojištěnce, za něž hradí zdravotní pojištění stát. Takto získané prostředky však nesmějí zůstat na účtech zdravotních pojišťoven a musí se dostat k poskytovatelům péče. Upozornila rovněž na významný pokles výkonů ve zdravotnických zařízeních.

Prezident HK ČR Ing. Vladimír Dlouhý, CSc. podpořil stanovisko SP ČR týkající se programu Antivirus C, respektive jeho omezení na malé podniky. Pokud jde o poskytování likvidity podnikům, v některých případech byla skutečně zaznamenána jistá míra nedostatečné vstřícnosti ze strany bank, v jiných případech bylo však jejich chování opačné. V otázce Zelené dohody pro EU by ČR měla přijmout konstruktivní stanovisko s tím, že tato dohoda kromě negativních dopadů obsahuje i mnoho příležitostí pro rozvoj moderních technologií a modernizaci české ekonomiky.

Prezident SP ČR Ing. Jaroslav Hanák upozornil na problémy praktických lékařů, jimž výrazně poklesl objem prováděných výkonů, a požádal, aby byla tato skutečnost zohledněna při úpravě úhradové vyhlášky. Na základě podnětů z předchozích vystoupení uvedl, že možnost zpětného uplatnění daňové ztráty (loss carry-back) je v ekonomicky vyspělých zemích běžným jevem a její případné zavedení v ČR by nemělo představovat problém.

Viceprezident SP ČR Mgr. Jan Rafaj, MBA doplnil k diskusi o programu Antivirus C, že v případě, že by došlo ke snížení příjmů důchodového systému, musí být toto snížení vzhledem k tomu, že se jedná o mandatorní výdaje, nahrazeno z prostředků státního rozpočtu.

Prezident AK ČR Ing. Zdeněk Jandejsek, CSc. vyjádřil obavy z přijetí strategie „Farm to Fork“, jež by mohla přispět k výraznému poškození českého zemědělství zejména vzhledem k požadavkům na výraznou redukci aplikace průmyslových hnojiv.

Viceprezident KZPS ČR Ing. Jiří Nouza poděkoval za navýšení prostředků na výstavbu dopravní infrastruktury a požádal, aby bylo více finančních prostředků alokováno rovněž pro rekonstrukce silnic II. a III. tříd. V kontextu diskuse upozornil, že české stavebnictví se bez zahraničních pracovníků neobejde.

Předsedající především v reakci na proběhlou diskusi uvedl, že program Antivirus B bude prodloužen do konce měsíce srpna 2020. V případě programu Antivirus C je pro stát problematické vyhodnocování potřebnosti žadatele a vyhodnocování naplnění podmínek, konečná diskuse o podobě programu a jeho nastavení však proběhne až na schůzi vlády. Na základě podpory od obou stran sociálního dialogu se vyslovil pro uvolnění podmínek pro pořádání Mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně i dalších obdobných akcí. Podrobněji se věnoval otázce zdravotnictví s tím, že situaci vzhledem k roztržitému spektru vlastníků zdravotnických zařízení nelze paušalizovat, jednotlivé problémy jsou řešeny individuálně, přičemž vždy záleží na vedení konkrétního zařízení.

Místopředsedkyně vlády a ministryně financí JUDr. Alena Schillerová, Ph.D. reagovala na přednesené podněty a připomínky zejména ve věci vstřícnějšího postupu ze strany bank, vyjmutí tzv. spropitného z daňové povinnosti, což není obsahem aktuálně předkládaných návrhů, zrušení daně z nabytí nemovitostí, nebo možnosti zpětného uplatnění daňové ztráty. Z důvodu spravedlnosti daňového systému se vyjádřila proti případnému prominutí plateb daně z přidané hodnoty s tím, že v současnosti funguje systém posečkání této daně, jenž dobře reaguje na aktuální situaci podnikatelů.

Místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D. MBA, zmínil již existující a realizované nástroje pro zmírnění dopadů současné situace na podniky, jako je například prominutí plateb sociálního a zdravotního pojištění pro osoby samostatně výdělečně činné, posečkání daní, úvěrová schémata nebo odklad plateb nájemného a splátek úvěrů. Informoval také o zvýšení objemu prostředků na investice do dopravní infrastruktury, přičemž schválený harmonogram výstavby je dodržován, v některých případech dochází i k jeho urychlení. Zmínil rovněž úpravu struktury státních hmotných rezerv, přičemž není využíván jen systém přímých nákupů, ale také rezervační systém s využitím kapacit českého průmyslu.

Ministryně práce a sociálních věcí Dipl.-Pol. Jana Maláčová, MSc. informovala o analýze dosavadního fungování programu Antivirus B, z níž vyplývá, že dosud bylo vyčerpáno celkem 6,2 mld. Kč pro 650 tisíc zaměstnanců s průměrnou alokací 9.700 Kč na jedno pracovní místo. Přijetím programu Antivirus C obsahujícího prominutí odvodů na sociální pojištění pro malé podniky do 25, případně do 50 zaměstnanců dojde k odlehčení programu Antivirus B, který se bude moci více zaměřit na větší podniky a bude moci být prodloužen do konce srpna. Zároveň došlo k zahájení diskuse o možném trvalém zavedení kurzarbeitu, respektive o jeho uzákonění pro případ krize po vzoru Německa.

Ministr zemědělství Ing. Miroslav Toman, CSc. zdůraznil, že již byla vyplacena většina kompenzací za újmu vlastníků lesa v souvislosti s kalamitním přemnožením kůrovce, celkově již byla rozdělena částka přes 2 mld. Kč. Ministerstvo zemědělství se věnuje problematice strategie „Farm to Fork“ a souhlasí s názorem, že při omezování aplikace průmyslových hnojiv nelze postupovat plošně a uplatňovat povinné procentuální snížení, a to vzhledem k tomu, že v ČR je používáno násobně menší množství těchto hnojiv, než v jiných státech EU. Investice resortu směřují v rámci boje proti suchu k zabezpečení pitné vody pro obyvatelstvo, ale také k zadržování vody v krajině. Pokračuje rovněž výsadba nových lesů, a to zejména sazenic listnatých stromů s cílem druhově pestré skladby budoucích lesů.

Ministr zdravotnictví Mgr. Adam Vojtěch, MHA reagoval na uplatněné připomínky a zdůraznil, že ke stabilizaci systému zdravotnictví by vedle valorizace plateb za pojištěnce, za něž hradí zdravotní pojištění stát, měla přispět i chystaná kompenzace výpadků produkce ve zdravotní péči, jež bude zahrnovat všechny segmenty zdravotnictví, tedy včetně praktických lékařů. Připravuje se projekt Chytrá karanténa 2.0 a jeho převod pod Ministerstvo zdravotnictví i posílení krajských hygienických stanic. Závěrem vyzval zaměstnavatele, aby apelovali na své zaměstnance ve snaze zvýšit podíl obyvatel očkovaných proti chřipce v souvislosti s riziky, k nimž by mohlo dojít při kumulaci případné druhé vlny nákazy koronavirem s epidemií sezonní chřipky.

Bod 1.2 Valorizace zvláštního příplatku a příplatku za práci ve ztíženém pracovním prostředí

Náměstek ministryně práce a sociálních věcí doc. JUDr. Petr Hůrka, Ph.D. představil předložený materiál a specifikoval dvě varianty možného zvýšení obou příplatků.

Předseda ASO Bohumír Dufek se vyslovil kriticky k velmi nízké míře navýšení příplatků, které je v hodinovém vyjádření pouze v jednotkách haléřů. Navýšení příplatků přitom nelze vnímat jako zvýšení ceny práce, ale jako ocenění rizika práce ve škodlivých pracovních podmínkách.

Ministryně práce a sociálních věcí Dipl.-Pol. Jana Maláčová, MSc. upozornila, že je navrhováno výšení až o 50 %, i když v hodinovém vyjádření se toto zvýšení může jevit jako nízké.

Předseda ČMKOS Josef Středula doporučil věnovat materiálu ještě další odbornou diskusi a za tímto účelem navrhl přerušit jeho projednávání.

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR přerušuje projednávání předloženého materiálu.

Bod 1.3 Změny v pracovních týmech Rady hospodářské a sociální dohody ČR

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR:

- odvolává z funkce vedoucí Pracovního týmu RHSD ČR pro místní rozvoj a fondy EU JUDr. Olgu Nebeskou;
- odvolává z funkce vedoucího Pracovního týmu RHSD ČR pro kulturní otázky PhDr. Aloise Mačáka, MBA;
- jmenuje do funkce vedoucí Pracovního týmu RHSD ČR pro místní rozvoj a fondy EU Ing. arch. Danielu Grabmüllerovou, Ph.D., MBA, náměstkyni ministryně pro místní rozvoj pro řízení sekce koordinace evropských fondů a mezinárodních vztahů;
- jmenuje do funkce vedoucího Pracovního týmu RHSD ČR pro kulturní otázky Mgr. Jana Chmelíčka, ředitele kabinetu ministra kultury;
- zrušuje Pracovní tým RHSD ČR pro sociální otázky a Pracovní tým RHSD ČR pro koncepci důchodové reformy;
- ustavuje Pracovní tým RHSD ČR pro sociální otázky a koncepci důchodové reformy;
- jmenuje do funkce vedoucího Pracovního týmu RHSD ČR pro sociální otázky a koncepci důchodové reformy Ing. Michala Pícla, náměstka ministryně práce a sociálních věcí.

Bod 2 Různé

Předseda ČMKOS Josef Středula požádal v souvislosti se zrušením povinnosti nosit roušky v kancelářských prostorech o přijetí opatření, jímž by došlo k obdobnému rozvolnění ve výrobních provozech.

Ministr zdravotnictví Mgr. Adam Vojtěch, MHA v této souvislosti upozornil na již přijatou výjimku pro profese ohrožené teplem a na situaci v podniku OKD, přičemž výrobní provozy nelze srovnávat s kanceláři a je třeba brát zřetel na opatrnost z hlediska epidemiologického.

Předsedající doporučil navržené rozvolnění zvážit.

Prezident KZPS ČR Jan Wiesner upozornil, že dosud nebyly projednány priority sociálního dialogu dle § 320a zákoníku práce předložené sociálními partnery na rok 2021 a nedošlo k jejich schválení, jak to předpokládá platná metodika.

Náměstek ministryně práce a sociálních věcí doc. JUDr. Petr Hůrka, Ph.D. stručně představil proces přípravy priorit a konstatoval, že připomínky uplatněné jednotlivými resorty byly akceptovány a v rámci priorit promítnuty.

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR schvaluje priority sociálního dialogu dle § 320a zákoníku práce předložené sociálními partnery na rok 2021.

Předsedkyně Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR Bc. Dagmar Žitníková upozornila, že v polovině nemocnic neobdrželi zaměstnanci příslibené odměny a požádala v této věci o jednání s cílem systémové úpravy na centrální úrovni.

Předsedající doporučil řešit tuto otázku na místní úrovni s řediteli nemocnic a hejtmany jako zástupci jejich zřizovatele a zdůraznil, že zdravotnictví je prioritou, jíž se bude vláda nadále intenzivně věnovat.

Vzhledem k projednání všech bodů programu 152. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR poděkoval předsedající účastníkům Plenární schůze a její jednání ukončil.

Zpracoval:
Mgr. David Kadečka
výkonný sekretář
RHSD ČR